

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI AUTORIZAČNÍ RADY ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ ZA ROK 2019

Autorizační rada České komory architektů předkládá v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 písm. e) Zákona 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, výroční zprávu o činnosti Autorizační rady za rok 2019.

Výroční zpráva za rok 2019 shrnuje dění v komoře za rok 2019.

Dne 24. 4. 2019 na základě § 29 odst. 3 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, ministryně pro místní rozvoj paní Klára Dostálová jmenovala s účinností od 1. 5. 2019 autorizační radu České komory architektů, pro tříleté období do 30. 4. 2022

Autorizační rada pracovala do 30. 4. 2019 ve složení
předseda: prof. Ing. arch. Ladislav Lábus, zástupce ČKA pro obor architektura,
místopředseda: Ing. arch. Martin Tunka, zástupce MMR,
členové: Akad. arch. Irena Falkum, zástupce MK,
Ing. Jiří Klápště, zástupce MŽP,
Ing. Jakub Chvojka, zástupce ČKA pro obor krajinářská architektura,
Ing. arch. Jan Sedlák, zástupce ČKA pro obor územní plánování,
Ing. Pavel Štěpán, zástupce ČKAIT.

Zasedání AR se za Kancelář ČKA účastní Milena Ondráková, která vykonává činnost sekretáře AR a vede její agendu včetně kompletní administrativy, je pověřena organizační přípravou a zajišťováním podkladů pro jednání AR i zkušebních komisí ČKA a následně organizační přípravou udělení autorizace.

1/ Přehled jednotlivých zasedání autorizační rady

Autorizační rada zasedala v loňském roce celkem třikrát, vždy v běžných termínech navazujících na průběh autorizačních zkoušek v únoru, květnu a říjnu a zúčastnila se společného zasedání představenstva, dozorcí rady, Stavovského soudu. V únoru se konalo poslední zasedání AR se členy jmenovanými pro období 1. 5. 2016 - 30. 4. 2019. Od května působí AR v nové sestavě.

- **6. 2. 2019**; na programu bylo projednání a schválení autorizací a provedení registrací osob usazených a hostujících.

Dvě žádosti vysokých škol o zařazení studijních programů na seznam škol s uznaným vzděláním pro obor územní plánování.

- Prof. Ing. arch. Ladislav Lábus vypracoval a pro jednání AR jako podklad předložil aktualizovaný Přehled studijních plánů architektury, urbanismu a pozemního stavitelství v České republice i Přehled studijních plánů Krajinářské architektury v České republice. Do aktualizovaných Přehledů byly zapracovány přehledné tabulky struktury studijních

plánů všech programů projednávaných na posledních jednání AR na základě podaných žádostí o zařazení na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním.

Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí, děkan fakulty prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc., podal dne 2. 10. 2018 žádost o zařazení magisterského studijního programu Prostorové plánování na Seznam škol s příbuzným a uznaným vzděláním, sestavovaným pro účely autorizace podle Autorizačního řádu České komory architektů, jako uznané vzdělání pro autorizační obor územní plánování.

Autorizační rada České komory architektů požádala člena AR Jana Sedláka, zastupujícího ČKA za obor Územní plánování, o analýzu podkladů, a na únorovém zasedání žádost i podklady projednala. Při té příležitosti bylo ověřeno, že magisterský program ve spojení s bakalářským sice rámcově odpovídá požadavkům, ale velké množství studentů magisterského programu přichází z jiných oborů a programů, takže neabsolvují celistvé vzdělání nabízené v obou programech, které aspiruje na uznané vzdělání v autorizačním oboru územní plánování. Na základě diskuse dospěla AR ke stanovisku pro hlasování, které pro svoji specifičnost a ojedinělost vazby uznaného vzdělání na předchozí bakalářský stupeň, zde podrobně prezentujeme.:

1/ Magisterský studijní program „Prostorové plánování“ FŽP ČZU v Praze, navazuje na bakalářský studijní program FŽP „Územní plánování“, který je již od roku 2010 na Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním, jako příbuzné vzdělání pro autorizační obor Územní plánování. Do magisterského programu jsou však často přijímáni i studenti jiných bakalářských programů, které nejsou komorou evidovány jako příbuzné vzdělání.

2/ Magisterský studijní program „Prostorové plánování“, **pokud navazuje** na bakalářský studijní program „Územní plánování“ **splňuje** „obecné náležitosti vzdělání pro účely autorizace“ uvedené pro **uznané studijní programy** v ustanovení § 3 odst. 3 Autorizačního řádu ČKA, i specifické „náležitosti vzdělání pro obor územní plánování“, uvedené v ustanovení § 5 Autorizačního řádu, včetně požadovaného podílu praktických předmětů – ateliérů s výukou návrhové složky profese.

3/ Výše uvedené požadavky AŘ pro programy s **uznaným vzděláním** jsou rovněž **naplněny**, pokud studium absolventa magisterského studijního programu „Prostorové plánování“ **navazuje** na ukončený bakalářský studijní program, který je zapsán na Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním, jako **příbuzné vzdělání** pro autorizační obory Architektura nebo Územní plánování.

4/ Pokud studium magisterského studijního programu „Prostorové plánování“, **nenavazuje** na ukončený bakalářský studijní program „Územní plánování“ ani na výše uvedené bakalářské studijní programy, které jsou na Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním zapsány jako příbuzné vzdělání pro autorizační obory Architektura nebo Územní plánování, **nesplňuje** „obecné náležitosti vzdělání pro účely autorizace“ uvedené pro uznané studijní programy v ustanovení § 3 odst. 3 Autorizačního řádu, i specifické „náležitosti vzdělání pro obor územní plánování“, ale **splňuje** specifické i obecné požadavky na vzdělání **příbuzné**, uvedené pro příbuzné studijní programy v ustanovení § 3 odst. 4 Autorizačního řádu.

5/ AR doporučuje vyhovět žádosti FŽP ČZU v Praze a zařadit studijní program „Prostorové plánování“ na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním jako **uznané vzdělání** pro autorizační obor Územní plánování pouze při splnění výše uvedených podmínek v bodě 2 a 3.

6/ AR dále doporučuje zařadit studijní program „Prostorové plánování“ na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním jako **příbuzné vzdělání** pro autorizační obor Územní plánování, v případě že studium nenavazuje na bakalářské studijní programy uznané ČKA

jako příbuzné vzdělání pro autorizační obory Architektura a Územní plánování, uvedené v bodě 2 a 3, ale na jiné programy, uvedené v bodě 4.

Autorizační rada České komory architektů hlasováním potvrdila, že magisterský studijní program Prostorové plánování, navazujícího na bakalářský studijní program Územní plánování je zařazen na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním ČKA, jako uznané vzdělání pro autorizační obor územní plánování, dle bodu 2 a 3 a jako příbuzné vzdělání, dle bodu 4, vydávaných Českou komorou architektů.

• **Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP), Fakulta životního prostředí, Katedra přírodních věd**, pan Ing. Jiří Šefl, Ph.D., podal dne 23. 10. 2018 žádost o zařazení magisterského studijního programu Revitalizace krajiny na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním, sestavovaným pro účely autorizace podle Autorizačního řádu České komory architektů, jako příbuzné vzdělání pro autorizační obor územní plánování. Žádost je zdůvodněna praktickou motivací, aby absolventi tohoto programu splňovali podmínku pro výkon prací v agendě územního plánování, ve smyslu § 24 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Autorizační rada České komory architektů projednala žádost o zařazení studijního programu „Revitalizace krajiny“, Katedry přírodních věd FŽP UJEP na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním na svém zasedání dne 6. února 2019.

AR ČKA se podrobně seznámila s podanou žádostí včetně příloh. Po následné diskusi AR ČKA ke stanovisku pro hlasování a nedoporučila zařadit studijního program „Revitalizace krajiny“, na seznam škol s příbuzným vzděláním na základě diskuse. Studijní program nespĺňuje „obecné náležitosti vzdělání pro účely autorizace“ uvedené pro příbuzné studijní programy v ustanovení § 3 odst. 4 Autorizačního řádu ČKA, ani specifické „náležitosti vzdělání pro obor územní plánování“, uvedené v ustanovení § 5 Autorizačního řádu, zejména díky absenci praktických předmětů – ateliérů s výukou návrhové složky profese. Pokud § 24 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu vyžaduje autorizaci v oboru, sleduje se tím zřejmě nejen garance teoretických znalostí, ale také schopnost a zkušenost je prakticky uplatnit v návrhové rovině.

Autorizační rada České komory architektů hlasováním potvrdila, že magisterský studijní program Revitalizace krajiny, navazujícího na bakalářský studijní program Územní plánování není zařazen na Seznam škol s uznaným a příbuzným vzděláním ČKA, vydávaných Českou komorou architektů.

- **29. 5. 2019**; na programu bylo projednání a schválení autorizací a provedení registrací osob usazených a hostujících.

Pan prof. Ing. arch. Ladislav Lábus přivítal členy nové autorizační rady, které jmenovala dne 24. 4. 2019 ministryně pro místní rozvoj paní Klára Dostálová s účinností od 1. 5. 2019 pro tříleté funkční období do 30. 4. 2022 v tomto složení:

Akad. arch. Irena Falkum, zástupce MK ČR;

Ing. Radmila Fingerová, zástupce ČKA pro obor krajinářská architektura;

prof. Ing. arch. Ladislav Lábus, zástupce ČKA pro obor architektura;

Ing. arch. Jan Sedlák, zástupce ČKA pro obor územní plánování;

Ing. Pavel Štěpán, zástupce ČKAIT.
Ing. Roman Vodný, Ph.D., zástupce MMR ČR;
Ing. Eva Voženílková, zástupce MŽP;

Volba předsedy a místopředsedy Autorizační rady

Předsedou Autorizační rady byl zvolen Ing. arch. Ladislav Lábus, místopředsedou autorizační rady byl zvolen Ing. Roman Vodný, Ph.D.

Ing. arch. Ladislav Lábus sdělil novým členům systém fungování Autorizační rady, jaké má povinnosti vyplývající ze zákona č. 360/1992 Sb., v platném znění.

- **8. 10. 2019**; na programu bylo projednání a schválení autorizací a provedení registrací osob usazených a hostujících.

• Vzdělávání:

Architectural Institute in Prague, Ing. arch. Regina Louková, rektorka fakulty žádá ČKA o vyjádření k záměru reakreditace bakalářského studijního programu "Architecture". Předseda AR informoval, že požádal prostřednictvím kanceláře ČKA o doplnění vlastní žádosti o vyjádření o podklady, nezbytné k posouzení obsahu žádosti a případných změn v obsahu či formě studia. AR vzala informaci na vědomí.

ČVUT FA v Praze, prof. Ing. arch. Irena Šestáková, proděkanka pro pedagogickou činnost zaslala komoře a předsedovi komory kompletní podklady a žádá o vyjádření k akreditaci nových studijních programů, jedná se tyto dva programy: magisterský studijní program Architektura a urbanismus (pětiletý); navazující magisterský studijní program Architektura, urbanismus a krajinářská architektura (tříletý); Dále žádá o vyjádření k akreditaci anglických verzí studijních programů akreditovaných v češtině:

navazující magisterský studijní program Architektura a urbanismus v anglickém jazyce;
navazující magisterský studijní program Krajinářská architektura v anglickém jazyce.
Představenstvu komory byly proděkankou Irenou Šestákovou předloženy rovněž žádosti o vyjádření k reakreditaci bakalářského a navazujícího magisterského studijního programu Architektura a urbanismus.

Předseda komory Jan Kasl předložil podklady na jednání Představenstva ČKA dne 1. 10. 2019, kde byly za účasti proděkanky Ireny Šestákové a děkana Ladislava Lábusa, zejména obě žádosti o nové programy – pětiletý magisterský program Architektura a urbanismus a tříletý navazující magisterský program sdruženého studia Architektura a urbanismu a krajinářské architektury, projednány. Předseda AR podal vysvětlení záměrů obou nových programů.

„Návratem k dlouhému 5letému programu Architektura a urbanismus FA, nabízeného souběžně se stávajícím re-akreditovaným strukturovaným programem, reflektuje 16letou zkušenost z aplikace programů strukturovaných na bakalářské a magisterské studium i skutečnost, že ze zákona i evropské směrnice je požadavek na uznané vzdělání architektů minimálně 5 let. Díky tomu více jak 90 % bakalářů pokračuje ve studiu magisterského programu a procesy spojené s ověřováním kvalifikace bakalářů i přijímání do magisterského studia jsou spíše formální a přitom velice ovlivňují a zatěžují průběh studia i chod školy.

3letý navazující program sdruženého studia architektury a urbanismu i krajinářské architektury vychází ze skutečnosti, že FA má akreditované oba studijní programy, které obsahují množství sdílených předmětů a společný program je založen na tom, že díky prodloužení magisterského studia na tři roky, může studium společného programu obsahovat všechny povinné předměty magisterského programu Architektura a urbanismus i všechny povinné předměty bakalářského a magisterského programu Krajinářská architektura.

Nový program společného studia A+U a KA, který nahradí stávající modul ZKA, reaguje na skutečnost, že fakulta má v současnosti akreditované oba programy a může nabídnout plnohodnotné vzdělání v obou oborech.

Informaci o podání a projednávání i obsahu žádostí o akreditace AR vzala na vědomí.“

ČVUT FA v Praze, děkan fakulty prof. Ing. arch. Ladislav Lábus podal žádost o zařazení bakalářského studijního programu Krajinářská architektura do „Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním“, vydávaným Českou komorou architektů, jako „příbuzné vzdělání“ pro obor A3 – krajinářská architektura a zařazení dvouletého navazujícího magisterského programu Krajinářská architektura do Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním“, jako „uznané vzdělání“ pro obor A3 – krajinářská architektura a zároveň „uznané vzdělání“, případně „příbuzné vzdělání“ pro obor A2 – územní plánování, jelikož studenti tohoto programu mají mnoho sdílených předmětů se studenty programu Architektura a urbanismus, zejména všechny povinné předměty v oblasti urbanismu.

Prof. Ladislav Lábus sdělil základní informace k těmto programům, a připomenul vývoj dlouhodobé postupné orientace fakulty na oblast krajinářské architektury od zavedení strukturovaných programů v roce 2003.:

„Zavedení modulu ZKA v magisterském studiu, zaměřeného na krajinářskou architekturu, bylo jedním z kroků směřování FA k akreditaci samostatného programu Krajinářská architektura. Od roku 2008 začala intenzivní příprava na akreditaci nového samostatného programu.

Důraz byl kladen zejména na to, aby studenti programu KA sdíleli se studenty programu A+U všechny povinné předměty v oblasti územního plánování, nejen návrhových, ale i podpůrných jako Infrastruktura, Ekonomie staveb a sídel, Právo atp.

Následovala diskuse, při které bylo mimo jiné zmíněno, že v tomto případě, kdy jsou oba členové AR jmenovaní za ČKA pro příslušné autorizační obory z FA ČVUT, je třeba analýzu a doporučení svěřit externím členům. AR se dohodla, že předložené programy budou předloženy dvěma hodnotitelům, a/ hodnotiteli krajinářských programů FA při procesu akreditace – doc. Vaňkovi, b/ o druhý posudek AR požádá Představenstvo ČKA.

Ladislav Lábus rovněž připomenul, na Představenstvu rovněž zmíněnou a diskutovanou otázku, že s odstupem času je třeba se znova zabývat skutečností, zda je vyvážený přístup přiznávání příbuzného vzdělání v autorizačním oboru Krajinářská architektura všem absolventům architektonických magisterských programů s uznaným vzděláním pro obory Architektura a Územní plánování. Absolventi krajinářských programů dlouhodobě namítají, že obdobná velkorysost není recipročně uplatněna např. pro jejich vzdělání přiznáním příbuzného vzdělání pro autorizační obor Územní plánování.

Předseda AR připomenul, že vznik termínu příbuzné vzdělání byl při vzniku zákona zamýšlen zejména na absolventy oborů Pozemního stavitelství, které se postupně transformovaly na architektonické programy na stavebních fakultách. Po zavedení strukturovaných programů je příbuzné vzdělání používáno zejména pro absolventy bakalářských programů, které jsou na magisterské úrovni pojímány jako uznané vzdělání. Příbuzné vzdělání bývalo používáno i pro absolventy architektonických a krajinářských magisterských programů, v době, kdy neplnily zcela podmínky požadované směrnicí a zákonem, ale velmi se jim blížily. V posledních letech však byly všechny tyto programy (Architektonické programy na stavebních fakultách a krajinářský program na ČZU), zapsány na „Seznam škol“ jako uznané vzdělání a nadále je tento pojem používán již jen pro bakaláře.

V obou výše uvedených případech, však příbuzné vzdělání označovalo opravdu příbuzné vzdělání. Ale tyto kritéria zřejmě zcela nenaplní architektonické programy ve vazbě na krajinářskou autorizaci, ani krajinářské programy ve vazbě na autorizaci pro územní plánování. V případě architektonických programů šlo o kompromisní řešení předchozího „zvykového“ stavu, kdy měli absolventi architektonických programů dokonce „uznané vzdělání“ pro obor krajinářská architektura. Po více jak 15 letech přechodu na režim „příbuzného vzdělání“ je otázka, zda nenastal čas tento kompromis revidovat. Předseda rozhodně doporučil jít touto cestou, neevitovat nadále architektonické programy jako příbuzné vzdělání. Naopak nepodporuje rozšiřovat příbuzné vzdělání na další obory pro krajinářské studijní programy, když tyto kritéria zcela nenaplní. Architekti mají ve studijním plánu většinou jediný povinný předmět krajinářské architektury a u krajinářských studijních plánů je vazba na územní plánování obdobně okrajová.

AR dlouze diskutovala o tomto tématu, že by na Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním České komory architektů bylo u architektonických škol zrušeno dosažení příbuzného vzdělání pro obor „krajinářská architektura“. Velmi se také diskutovalo o smyslu a zachování tzv. velké autorizace A0, na kterou má nárok ten, kdo je autorizován ve všech třech oborech spravovaných komorou. V tomto nepanoval jednotný názor, ale na rozdíl od zrušení příbuzného vzdělání v oboru krajinářská architektura pro absolventy architektonických programů, jde spíše o formální problém. Ovšem mimo kompetenci AR či ČKA, jelikož to vyžaduje změnu zákona 360/92 Sb., na rozdíl od změn Seznamu škol, který vydává ČKA, navrhuje AR a schvaluje představenstvo ČKA.

Většina členů AR byla předběžně pro, aby příbuzné vzdělání pro „krajinářskou architekturu“ bylo u absolventů architektonických programů vyjmuto ze seznamu, ale zejména zástupci státní správy upozorňovali na potřebu ověřit a promyslet i ošetřit všechny souvislosti a dopady. Je nutné předem zjistit, jaké dopady by zrušení mělo na celý systém, nelze je zavádět retroaktivně. Rozhodně je nutné nejdříve vyvolat diskusi v rámci ČKA, projednat s představenstvem Komory atd. a následně projednávat i s dotčenými orgány státní správy, zejména s MMR a s jeho právním oddělením.

2/ Standardní činnosti autorizační rady při ověřování odborné způsobilosti osob a při udělování autorizace, při uznávání kvalifikace a provádění registrace.

V roce 2019 AR ověřila v autorizačních řízeních prostřednictvím zkušebních komisí odbornou způsobilost 177 osob a rozhodla o udělení autorizací 152 žadatelům, z nichž 3 osobám, které prokázaly praxi a znalosti pro všechny tři suverénní obory, pro obor se

všeobecnou působností, 139 osobám pro obor architektura, 3 osobám pro územní plánování, 7 osobám pro krajinářskou architekturu.

AR rozhodla neudělit autorizaci 12 osobám a 13 osobám autorizační řízení přerušit z procesních důvodů.

V současné době je uděleno celkem 4372 autorizací 3 933 autorizovaným osobám, z toho 1 875 osob je držitelem autorizace se všeobecnou působností, 1940 osob je držitelem autorizace pro obor architektura, 150 osob je držitelem samostatné autorizace pro obor územní plánování, 215 osob je držitelem autorizace pro obor krajinářská architektura, 98 osob je držitelem autorizace pro obor interiérová tvorba, která se však od roku 2004 již neuděluje, 94 osob je držitelem autorizace pro dříve samostatnou, dnes dílčí specializaci projektování územních systémů ekologické stability v rámci oboru krajinářská architektura.

Za sledované období zemřelo 20 autorizovaných osob, autorizace se na vlastní žádost vzdalo 38 osob a na vlastní žádost byla autorizace pozastavena 45 osobám, z toho 19 osob si autorizaci pozastavilo z důvodu trvalé péče o dítě a 26 osob si autorizaci pozastavilo z důvodu dosažení důchodového věku a ukončení projekční činnosti.

Autorizační rada v roce 2019 ověřila v uznávacím a registračním řízení kvalifikační předpoklady pro registraci 10 osob usazených a 32 osob hostujících a provedla registraci 42 žadatelům, z toho jedné osobě byla udělena registrace se všeobecnou působností, 38 osobám byla udělena registrace pro obor architektura a 3 osobám byla udělena registrace pro obor krajinářská architektura.

Shrnutí

Autorizační rada v uplynulém období sledovala a projednala zejména tyto činnosti: Udílení autorizací, aktualizací Seznamu škol s uznaným a příbuzným vzděláním nebo vydáváním stanovisek k žádostem vysokých škol o vyjádření adresovaným ČKA jako uznávacímu orgánu spravujícímu regulované profese v autorizačních oborech – Architektura, Územní plánování a Krajinářská architektura, spadajících do Oblasti vzdělávání č. 1 – Architektura a urbanismus.

Zpracovali:

prof. Ing. arch. Ladislav Lábus,
Milena Ondráková

V Praze dne 14. 2. 2020